

ZAKON O KOMUNALNOJ POLICIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se poslovi i ovlašćenja komunalne policije, organizacija i druga pitanja od značaja za rad komunalne policije.

Poslovi komunalne policije

Član 2

Poslovi komunalne policije su zakonom propisani poslovi kojima se u opštini, Glavnom gradu i Prijestonici (u daljem tekstu: opština) obezbjeđuje komunalni nadzor i održavanje komunalnog reda.

Načela

Član 3

Vršenje poslova komunalne policije zasniva se na načelima zakonitosti, profesionalizma, saradnje, efikasnosti, nepristrasnosti, nediskriminacije, blagovremenosti i srazmjernosti u primjeni ovlašćenja.

Primjena sredstava prinude

Član 4

U obavljanju poslova komunalne policije mogu se primjenjivati sredstva prinude propisana ovim zakonom kad je to nužno i u mjeri koja je neophodna za izvršenje određenog posla i kojima se cilj postiže sa najmanje štetnih posljedica.

Služba komunalne policije

Član 5

Za vršenje poslova komunalne policije u opštini osniva se služba u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem lokalne samouprave.

Službom komunalne policije rukovodi načelnik komunalne policije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. POSLOVI, OVLAŠĆENJA I NAČIN RADA

1. Poslovi komunalne policije i način vršenja poslova

Oblasti djelovanja

Član 7

Poslovi komunalne policije obuhvataju komunalni nadzor i obezbjeđivanje komunalnog reda u skladu sa zakonom, u oblasti komunalnih djelatnosti i u drugim oblastima u kojima opština vrši sopstvene poslove ili poslove iz nadležnosti državne uprave koji su joj preneseni zakonom ili povjereni na osnovu zakona.

Poslove iz stava 1 ovog člana vrše komunalni policajci.

Pomoć u izvršenjima

Član 8

Komunalna policija pruža pomoć nadležnim organima opštine i javnim službama kad ti organi i službe procijene da je za izvršenje njihovih odluka potrebna pomoć komunalne policije.

O angažovanju komunalne policije, kao i obimu i načinu pružanja pomoći odlučuje načelnik komunalne policije, u roku od 48 sati od podnošenja zahtjeva organa, odnosno službe iz stava 1 ovog člana.

Učešće u zaštiti i spašavanju

Član 9

U slučaju opasnosti izazvane elementarnim i drugim nepogodama kojima se ugrožavaju građani i materijalna dobra, komunalna policija učestvuje u zaštiti i spašavanju u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem zaštite i spašavanja.

Vrste ovlašćenja

Član 10

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti, komunalna policija je, u skladu sa ovim zakonom, ovlašćena da:

- daje upozorenja;
- izdaje usmena naređenja;
- utvrđuje identitet;
- zadržava učinioca prekršaja ili drugog kažnjivog djela;
- pregleda predmete;
- privremeno oduzima predmete;

- primijeni video nadzor; i
- upotrijebi fizičku snagu, službene palice i sredstva za vezivanje (u daljem tekstu: sredstva prinude).

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, komunalna policija može izdati prekršajni nalog, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili krivičnu prijavu i, kad utvrdi da nije nadležna za postupanje, obavijestiti nadležni organ radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

Primjena ovlašćenja

Član 11

Ovlašćenja iz člana 10 ovog zakona primjenjuju komunalni policajci kad kontrolom na licu mjesta, u okviru nadležnosti propisanih zakonom, utvrde narušavanje komunalnog reda, odnosno da se komunalni red ne održava u skladu sa zakonom.

Subjekti komunalnog nadzora obavezni su da omoguće nesmetano vršenje poslova i primjenu ovlašćenja iz nadležnosti komunalne policije.

Postupanje po prijavama građana

Član 12

Komunalna policija u vršenju poslova iz svoje nadležnosti postupa i po prijavama građana.

Prijava iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti pisanim putem, elektronskom poštom, a u hitnim slučajevima telefonom i neposrednim usmenim obraćanjem, o čemu komunalni policajac sačinjava službenu zabilješku.

Komunalna policija će podnosioca prijave obavijestiti o ishodu postupanja po prijavi, ako podnosilac prijave to zahtijeva.

Vršenje poslova

Član 13

U vršenju poslova i primjeni ovlašćenja komunalni policajac postupa u skladu sa ovim zakonom i po uputstvima načelnika komunalne policije.

Primjena ovlašćenja prema maloljetnicima

Član 14

Ovlašćenja komunalne policije prema maloljetnicima primjenjuju komunalni policajci koji imaju posebna znanja za rad sa maloljetnicima.

Prilikom preduzimanja radnji prema maloljetniku, komunalni policajac je dužan da postupa obazrivo, vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti, ličnim svojstvima i privatnosti maloljetnika.

Uniforma

Član 15

Komunalni policajac prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti nosi uniformu.

Izgled uniforme i oznake na uniformi, kao i način nošenja uniforme propisuje organ državne uprave nadležan za poslove lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Službena legitimacija

Član 16

Komunalni policajac ima službenu legitimaciju koju pokazuje prije primjene ovlašćenja, na zahtjev lica prema kome se ovlašćenje primjenjuje.

Službenu legitimaciju izdaje predsjednik opštine.

Komunalni policajac kome je prestao rad u službi dužan je da vrati službenu legitimaciju.

Bliži način izdavanja, sadržinu i obrazac službene legitimacije, propisuje Ministarstvo.

Vozila, plovni objekti i oprema

Član 17

Radi vršenja poslova iz svoje nadležnosti komunalni policajci upotrebljavaju službena vozila, a na vodnom području koje je u nadležnosti opštine mogu upotrebljavati i službene plovne objekte.

Boju i oznake službenih vozila, kao i posebnu opremu koju upotrebljavaju komunalni policajci u vršenju svojih ovlašćenja, propisuje Ministarstvo.

Zaštita uniforme i oznaka

Član 18

Državni organi, privredna društva, preduzetnici, udruženja i druga pravna i fizička lica ne smiju da upotrebljavaju uniforme i oznake koje su po oznakama iste ili slične uniformama i oznakama komunalne policije, kao ni da upotrebljavaju oznake na vozilima i plovnim objektima koje su iste ili slične oznakama komunalne policije.

Korišćenje podataka

Član 19

Komunalna policija može, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, da koristi podatke iz evidencija koje vode organi državne uprave, organi lokalne uprave, javne službe i drugi subjekti kad je to potrebno radi izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti.

Organi iz stava 1 obavezni su da dostave podatke neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja.

Saradnja sa inspekcijskim organima

Član 20

Komunalna policija u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti sarađuje sa komunalnom i drugom inspekcijom u opštini, u skladu sa propisom skupštine opštine.

Komunalna policija sarađuje i sa drugim inspekcijskim organima u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Saradnja sa policijom

Član 21

Kad komunalni policajac ocijeni da poslove iz svoje nadležnosti ne može izvršiti primjenom propisanih ovlašćenja, zatražiće pomoć organa uprave nadležnog za policijske poslove (u daljem tekstu: policija).

Na poziv komunalnog policajca, policija je dužna da odmah preduzme mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuju policijski poslovi.

2. Ovlašćenja

Upozorenje

Član 22

Komunalni policajac upozoriće lice koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje narušava zakonom i drugim propisima utvrđeni komunalni red.

Upozorenje se daje usmeno, pisano ili putem medija.

Usmeno naređenje

Član 23

Komunalni policajac usmenim naređenjem izdaje obavezna uputstva i zabrane i nalaže mjere i radnje za koja je zakonom ovlašćen.

Utvrdjivanje identiteta

Član 24

Komunalni policajac utvrdiće identitet lica čije ponašanje ili djelovanje predstavlja narušavanje komunalnog reda i u drugim slučajevima kad to nalaže vršenje poslova komunalne policije.

Prije utvrđivanja identiteta komunalni policajac dužan je da upozna lice sa razlozima utvrđivanja njegovog identiteta.

Utvrdjivanje identiteta vrši se uvidom u ličnu ispravu (lična karta, vozačka dozvola i putna isprava) ili na osnovu izjave lica čiji se identitet utvrđuje.

Zadržavanje

Član 25

Lice zatečeno u narušavanju komunalnog reda koji predstavlja prekršaj, komunalni policajac može zadržati, u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekršajni postupak.

Pregled predmeta

Član 26

U vršenju komunalnog nadzora, komunalni policajac može izvršiti pregled objekata i prostorija, zemljišta, opreme i uređaja, sredstava rada i drugih predmeta, proizvoda koji se stavljaju u promet, robe u prometu i vršenja prometa robe i pružanja usluga, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i drugim zakonom kojim se uređuju poslovi, koji su preneseni ili na osnovu kojeg su povjereni komunalnoj policiji.

Oduzimanje predmeta

Član 27

Komunalni policajac kad zatekne lice u narušavanju komunalnog reda privremeno će oduzeti predmete kad je propisano njihovo obavezno oduzimanje, kad je njima učinjen prekršaj ili krivično djelo u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Primjena video nadzora

Član 28

Kad je to potrebno radi sprečavanja narušavanja komunalnog reda, određeni prostor i objekat može se obezbijediti video nadzorom.

Uređaji za video nadzor moraju biti vidljivi, sa istaknutim natpisom da je prostor ili objekat obezbijeđen video nadzorom.

Upotreba sredstava prinude

Član 29

Sredstva prinude komunalni policajac može da upotrijebi samo ako u obavljanju poslova na drugi način od sebe ili drugog ne može da odbije istovremeni protivpravni napad.

Napadom se smatra svaka radnja preduzeta da se napadnuti povrijedi ili liši života ili da se komunalni policajac omete ili spriječi u izvršenju službene radnje.

Fizička snaga

Član 30

Fizička snaga upotrebljava se u skladu sa pravilima vještine samoodbrane, a sa upotrebom se prestaje čim prestane napad lica prema kome je upotrijebljena.

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba različitih zahvata boričkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada.

Palica

Član 31

Palica se može upotrijebiti ako je upotreba fizičke snage bezuspješna ili ne garantuje uspjeh.

Udarci palicom se ne nanose u predjelu glave, vrata, kičmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova, osim kao krajnja mjera.

Prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i ženama čija je trudnoća vidljiva, palica se može upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava život drugog lica.

Sredstva za vezivanje

Član 32

Sredstva za vezivanje mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada usmjerenog na komunalnog policajca.

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se, po pravilu, vezivanje ruku iza leđa.

Sredstvima za vezivanje smatraju se službene lisice, plastične zatege i druga za to namijenjena sredstva.

Prilikom upotrebe sredstava za vezivanje primjenjuju se ograničenja iz člana 31 stav 3 ovog zakona.

Podzakonski akt

Član 33

Bliži način vršenja poslova i primjene ovlašćenja komunalne policije propisuje Ministarstvo.

III. ORGANIZACIJA I RADNI ODNOSI

Broj komunalnih policajaca

Član 34

Služba komunalne policije ne može imati manje od tri komunalna policajca.

Broj komunalnih policajaca u službi komunalne policije utvrđuje se prema broju stanovnika po posljednjem popisu, tako da se na svakih 5000 stanovnika određuje jedan komunalni policajac.

Izuzetno, aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe komunalne policije može se utvrditi veći broj komunalnih policajaca ako to zahtijevaju određene okolnosti (razuđenost naselja, gustina naseljenosti, stepen razvijenosti infrastrukture) i u drugim opravdanim slučajevima.

Područne jedinice

Član 35

U službi komunalne policije Glavnog grada mogu se obrazovati područne organizacione jedinice za gradsku opštinu (u daljem tekstu: područna jedinica).

Broj komunalnih policajaca u područnoj jedinici utvrđuje se na način iz člana 34 ovog zakona.

Zajednička služba

Član 36

Opštine mogu obrazovati zajedničku službu komunalne policije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, opštine zaključuju sporazum kojim uređuju međusobna prava i obaveze, kao i način rada zajedničke službe komunalne policije (rukovođenje, organizacija službe, broj komunalnih policajaca i dr.).

Načelnik komunalne policije

Član 37

Za načelnika komunalne policije može biti imenovano lice koje ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja.

Načelnik komunalne policije imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od četiri godine.

Načelnik komunalne policije za svoj rad i rad službe komunalne policije odgovara predsjedniku opštine.

Načelnik komunalne policije donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova službe komunalne policije, uz saglasnost predsjednika opštine, odlučuje o zasnivanju radnog odnosa i raspoređivanju komunalnog policajca, drugog službenika i namještenika u službi i vrši druge poslove u skladu sa zakonom, statutom opštine i drugim aktima.

Uslovi, način i postupak utvrđivanja odgovornosti načelnika komunalne policije uređuju se statutom opštine, u skladu sa zakonom.

Šef područne jedinice

Član 38

Područnom jedinicom rukovodi šef područne jedinice, koji za svoj rad i rad područne jedinice odgovara načelniku komunalne policije.

Šef područne jedinice može biti lice koje ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja.

Ovlašćenja načelnika komunalne policije i šefa područne jedinice

Član 39

Načelnik komunalne policije i šef područne jedinice primjenjuju ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom kad vrše poslove komunalne policije.

Načelnik komunalne policije i šef područne jedinice, u vršenju poslova iz svoje nadležnosti nose uniformu čiji se izgled i način nošenja propisuje aktom iz člana 15 stav 2 ovog zakona i imaju službenu legitimaciju čiji se način izdavanja, sadržina i obrazac propisuju aktom iz člana 16 stav 4 ovog zakona.

Komunalni policajac

Član 40

Komunalni policajac mora imati najmanje IV nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jednu godinu radnog iskustva.

Posebni uslovi za obavljanje poslova

Član 41

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa državnih službenika i namještenika i uslova propisanih ovim zakonom, načelnik komunalne policije, šef područne jedinice i komunalni policajac mora da:

- 1) ispunjava uslove u pogledu psihofizičkih sposobnosti potrebnih za vršenje poslova komunalne policije;
- 2) ima položen stručni ispit za vršenje poslova komunalne policije.

Ispunjenost uslova u pogledu psihofizičkih sposobnosti iz stava 1 tačka 1 ovog člana dokazuje se uvjerenjem koje izdaje nadležna zdravstvena ustanova u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe komunalne policije mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa lica iz stava 1 ovog člana.

Program i način polaganja stručnog ispita iz stava 1 tačka 2 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Provjera psihofizičkih sposobnosti

Član 42

Provjera psihofizičkih sposobnosti načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice i komunalnih policajaca vrši se periodično, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita na radu i zdravstvena zaštita.

Primjena propisa o državnim i lokalnim službenicima i namještenicima

Član 43

Na prava, obaveze i odgovornosti načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice i komunalnog policajca koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuju službenički odnosi, prava, obaveze i odgovornosti državnih i lokalnih službenika i namještenika.

IV. KONTROLA KOMUNALNE POLICIJE

Podnošenje izvještaja načelniku

Član 44

O upotrebi sredstava prinude komunalni policajac podnosi pisani izvještaj načelniku komunalne policije.

Izvještaj se podnosi najkasnije 24 časa od upotrebe sredstava prinude, a sadrži podatke o licu, vremenu i mjestu upotrebe sredstava prinude, vrsti upotrijebljenog sredstva prinude i drugim činjenicama i okolnostima od značaja za ocjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude.

Komisija

Član 45

Ako prilikom upotrebe sredstava prinude nastane tjelesna povreda ili nastupi smrt lica, načelnik komunalne policije o tome podnosi izvještaj predsjedniku opštine, odnosno gradonačelniku koji obrazuje komisiju radi kontrole zakonitosti primjene sredstava prinude (u daljem tekstu: komisija).

Komisiju čine tri člana, od kojih je jedan član predstavnik policije.

Izvještaj načelnika

Član 46

Izvještaj iz člana 45 ovog zakona sadrži: ime i prezime i broj službene legitimacije komunalnog policajca koji je upotrijebio sredstva prinude; datum, vrijeme i mjesto upotrebe sredstava prinude; podatke o licu prema kome su sredstva prinude upotrijebljena; vrstu upotrijebljenog sredstva prinude; razlog upotrebe; opis događaja i povreda nanijetih licu ili komunalnom policajcu; podatke o vremenu i mjestu pružanja medicinske pomoći; podatke o šteti nastaloj usljed upotrebe sredstava prinude; podatke o svjedocima događaja i materijalnim dokazima.

Postupanje po pritužbama

Član 47

Na način iz člana 45 ovog zakona načelnik komunalne policije postupiće i na osnovu:

- 1) predloga, pritužbe ili predstavke lica prema kome je primijenjeno sredstvo prinude;
- 2) preporuke Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Poslovi komisije

Član 48

Komisija vrši kontrolu zakonitosti primjene sredstava prinude, što podrazumijeva ocjenu opravdanosti primjene tih sredstava, srazmjernosti odnosno prekoračenja ovlašćenja, kao i pravilnosti primjene tog ovlašćenja.

Ovlašćenja komisije

Član 49

U vršenju poslova iz člana 48 ovog zakona, komisija je ovlaštena da prikuplja potrebna obavještenja i dokaze o činjenicama i okolnostima slučaja koji je predmet kontrole, da uzima izjave od komunalnih policajaca, načelnika komunalne policije, odnosno šefa područne jedinice i, ukoliko je to potrebno, od strane oštećenih lica i građana.

Komisija može od policije tražiti pomoć u prikupljanju potrebnih obavještenja i dokaza u smislu stava 1 ovog člana.

Izvještaj komisije

Član 50

O izvršenoj kontroli iz člana 48 ovog zakona, komisija sačinjava izvještaj koji sadrži: utvrđeno činjenično stanje, ocjenu zakonitosti u primjeni sredstava prinude, kao i predlog mjera ukoliko utvrdi nepravilnosti u primjeni tih sredstava (neopravdanost, nesrazmjernost i prekoračenje ovlaštenja), radi pokretanja odgovarajućih postupaka za utvrđivanje odgovornosti.

Izvještaj o kontroli iz stava 1 ovog člana komisija dostavlja predsjedniku opštine.

Ocjena načelnika

Član 51

U slučaju primjene sredstva prinude kad nije nastala tjelesna povreda niti nastupila smrt lica, načelnik komunalne policije ocjenjuje opravdanost i pravilnost primjene tih sredstava, što podrazumijeva i ocjenu srazmjernosti, odnosno utvrđivanja prekoračenja ovlaštenja.

Ukoliko ocijeni da je komunalni policajac nezakonito primijenio sredstva prinude načelnik komunalne policije će preduzeti mjere radi utvrđivanja disciplinske, prekršajne ili krivične odgovornosti komunalnog policajca.

Teža povreda službene dužnosti

Član 52

Nezakonita primjena sredstava prinude predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Evidencija

Član 53

Komunalna policija vodi evidenciju o upotrebi sredstava prinude (u daljem tekstu: Evidencija).

Evidencija sadrži: ime i prezime i broj službene legitimacije komunalnog policajca koji je upotrijebio sredstva prinude; datum, vrijeme i mjesto upotrebe sredstava prinude; podatke o licu prema kome su sredstva prinude upotrijebljena i vrstu upotrijebljenog sredstva prinude, datum sačinjavanja izvještaja načelnika komunalne policije i izvještaja komisije, kao i podatke o mjerama preduzetim radi utvrđivanja disciplinske, prekršajne i krivične odgovornosti.

Sastavni dio evidencije su izvještaji o upotrebi sredstava prinude, izvještaji načelnika komunalne policije i izvještaji komisije.

Na podatke o ličnosti sadržane u evidenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije propisuje Ministarstvo.

V. NADZOR

Organi koji vrše nadzor

Član 54

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad vršenjem poslova komunalne policije u određenoj oblasti vrše organi državne uprave određeni zakonima kojima su uređene te oblasti, odnosno nadležni organ opštine kad komunalna policija postupa u skladu sa propisima opštine.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 55

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 7.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako upotrebljava uniforme i oznake koje su po oznakama iste ili slične uniformama i oznakama komunalne policije, odnosno ako upotrebaljava oznake na vozilima i plovnim objektima koje su iste ili slične oznakama komunalne policije (član 18).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu i fizičko lice novčanom kaznom od 50 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice preduzetnik novčanom kaznom od 350 do 4.000 eura.

Uz kaznu za ponovljeni prekršaj učinocu će se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci.

Član 56

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ometa ili sprečava načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice ili komunalnog policajca u primjeni ovlašćenja iz člana 10 ovog zakona (član 11);
- 2) ne dostave podatke iz evidencija koje vode, kada je to potrebno radi izvršavanja poslova iz svoje nadležnosti (član 19).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 57

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se odredbe propisa opština kojima su uređena pitanja uniforme i službene legitimacije komunalnih policajaca donijetih na osnovu Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG”, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG”, br. 88/09 i 38/12).

Rok za usklađivanje

Član 58

Opštine su dužne da usklade organizaciju službi komunalne policije sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Polaganje stručnog ispita

Član 59

Načelnik komunalne policije, šef područne jedinice i komunalni policajac dužni su da stručni ispit za vršenje poslova komunalne policije polože najkasnije u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 41 stav 4 ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 60

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 79 stav 2 i člana 80 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG”, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG”, br. 88/09 i 38/12), kao i propisi opština kojima su uređena pitanja u vezi nadležnosti i načina rada komunalne policije.

Stupanje na snagu

Član 61

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o komunalnoj policiji sadržan je u članu 16 stavu 4 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje sistem lokalne samouprave.

2. Razlozi za donošenje zakona

Strategijom reforme javne uprave u Crnoj Gori za period 2011- 2016 „Aurum“ sa Akcionim planom za njeno sprovođenje, i Programom rada Vlade Crne Gore za 2013. godinu u I kvartalu, predviđeno je donošenje Zakona o komunalnoj policiji kojim bi se po prvi put poslovi, ovlašćenja, organizacija i druga pitanja komunalne policije regulisala zakonom.

Zakonom o lokalnoj samoupravi odredbama člana 1 utvrđeno je da lokalna samouprava obuhvata prava građana da u granicama utvrđenim zakonom uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Takođe, odredbom člana 3 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisano je da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da u granicama zakona regulišu i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Polazeći od navedenih odredbi, puna decentralizacija i autonomija volje lokalnih samouprava ovim sistemskim zakonom u cijelini se izmiješta na samu lokalnu samoupravu i njenu odgovornost da zadovolji osnovnu svrhu rada komunalne policije, a to je da obavljanje poslova koji su opredijeljeni kao njeni obezbijedi potpuno i nesmetano izvršavanje poslova iz nadležnosti Glavnog grada, Prijestonice i jedinica lokalne samouprave, **što znači da svrha komunalne policije jeste da služi Glavnom gradu, Prijestonici i jedinicama lokalne samouprave tako što će obezbijediti da se dosljedno poštuju zakoni i propisi lokalnih samoprava o komunalnom redu.** Ogranizacionim i uspješnim radom komunalna policija će dati važan doprinos za vladavinu prava, koja će postojati i biti zavedena u lokalnim samoupravama kada se poštuju zakoni i drugi propisi kojima je utvrđen komunalni red, te će komunalna policija njegovim održavanjem, to jest sprečavanjem i suzbijanjem kršenja komunalnog reda, dati važan doprinos u suzbijanju nezakonitih i drugih protivpravnih djelovanja.

Osim svoje osnovne svrhe i u vezi sa njom komunalna policija ima još dvije važne uloge. Prvo, pruža pomoć organima i javnim službama Glavnog grada, Prijestonice i jedinica lokalne samouprave u izvršavanju njihovih odluka i drugo, preduzima hitne mjere i učestvuje u vršenju spasilačke funkcije, što podrazumijeva obavezu pružanja pomoći prilikom otklanjanja elementarnih nepogoda i drugih nesreća i otkaljanju posljedica tih nepogoda i nesreća. **Cilj ovog zakona jeste jačanje pozicije komunalne policije u lokalnoj zajednici i njeno razgraničenje sa poslovima odgovarajućih nadležnih inspekcija, čime bi se stvorili bolji uslovi za**

efikasnije sprovođenje propisa iz nadležnosti opština, odnosno obezbijedio efikasniji rad organa jedinica lokalne samouprave u realizaciji njenih politika.

Ne manje važan razlog za donošenje zakona predstavlja ocjena da će se drugačijim organizovanjem komunalne policije i davanjem ovlašćenja koje do sada komunalni policajci nijesu imali, doprinijeti kako sprečavanju prekršaja komunalnog reda, tako i preventivno djelovati na predupređivanju tih prekršaja.

Zadatak komunalne policije jeste da obezbijedi da komunalni red u praksi bude onakav kakav je propisan, odnosno da obezbijedi da ponašanje fizičkih i pravnih lica bude što približnije onom redu koje propisuje pravo.

U postupku pripreme zakona, u saradnji sa Zajednicom opština, organizovana je javna rasprava gdje su učešće uzele sve lokalne samouprave, svi načelnici komunalne policije, predstavnici nevladinog sektora, pri čemu su i pored rasprave pribavljena izjašnjenja svih lokalnih samouprava na navedeni nacrt zakonskog teksta.

U toku usaglašenja navedenog zakona sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, blagovremeno smo u toku tog rada koordinirali sa Ministarstvom pravde u dijelu nadležnosti nad Zakonom o prekršajima, Ministarstvom zdravlja u dijelu nadležnosti utvrđivanja psihofizičkih sposobnosti, Ministarstvom saobraćaja i pomorstva u dijelu označavanja plovnih objekata, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, u dijelu usaglašavanja sa predviđenim zakonskim rješenjima iz Zakona o komunalnim djelatnostima, čije se usvajanja i očekuje.

3. Usaglašenost zakona sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Tekst ovog zakona usaglašen je sa opštim principima Savjeta Evrope - Evropskom Poveljom o lokalnoj samoupravi kao i sa rješenjima najbolje prakse kako u okruženju tako i u drugim evropskim zemljama.

4. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Članom 1 propisan je predmet uređivanja ovog zakona, dok je članom 2 propisano da su poslovi komunalne policije zakonom propisani poslovi kojima se u opštini, Glavnom gradu i Prijestonici obezbjeđuje komunalni nadzor i održavanje komunalnog reda, što podrazumijeva da se poslovi obavljaju na čitavoj teritoriji opštine, tj. područjima posebne namjene (područja nacionalnih parkova i zona morskog dobra). Odredbom člana 3 propisana su načela kojih se moraju pridržavati komunalni policajci kad u vršenju svojih poslova primjenjuju ovlašćenja.

Upotreba sredstava prinude je najoštrije ovlašćenje koje se daje komunalnoj policiji, pa je članom 4 propisano da se ista mogu upotrebljavati samo u posebnim okolnostima i to kad je to nužno i u mjeri koja je neophodna za izvršenje određenog posla i kojima se cilj postiže sa najmanje štetnih posljedica. Članom 5 propisano je da se komunalna

policija osniva kao služba i da tom službom rukovodi načelnik komunalne policije. Odredbom člana 6 utvrđena je rodna ravnopravnost.

U prvobitnom tekstu Predloga zakona o komunalnoj policiji koji je sačinjen nakon održane javne rasprave, nabrojani su poslovi komunalne policije na način kako je to definisano Zakonom o lokalnoj samoupravi. Međutim, nakon završnih konsultacija sa nadležnim predstavnicima Ministarstva pravde, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, predstavnika Uprave policije, MUP-a, a naročito sa Sekreterijatom za zakonodavstvo odredbom člana 7 su na drugačiji način definisani poslovi komunalne policije, koje prije svega obuhvataju nadzor i obezbjeđivanje komunalnog reda u oblasti komunalnih djelatnosti i u drugim oblastima ali i u oblastima kojima su opštini preneseni poslovi (zaštita od buke) kao i povjereni poslovi (Uredba o povjeravanju dijela poslova Uprave policije opštinama u dijelu premještanja vozila). Nadalje, ovo će podrazumijevati izmjenu materijalnih zakona i njihovo prilagođavanje nadležnostima komunalne policije, dok se sa druge strane ovakvim preciziranjem poslova komunalne policije, ne ograničava mogućnost proširenja nadležnosti komunalne policije u daljem procesu decentralizacije.

Članom 8 propisana je uloga komunalne policije u pružanju pomoći nadležnim organima opštine i javnih službi u izvršavanju njihovih izvršnih odluka.

Odredbama člana 9 propisana je uloga komunalne policije u slučaju opasnosti izazvane elementarnim i drugi nepogodama.

Kako bi komunalna policija efikasno vršila poslove iz svoje nadležnosti, odredbom člana 10 definisana su joj ovlašćenja (upozorenja, usmena naređenja; utvrđivanje identiteta, zadržavanje, pregledanje predmeta, privremeno oduzimanje predmeta, primijena video nadzora, upotreba fizičke snage, službene palice i sredstava za vezivanje, dok u stavu 2 je utvrđeno da komunalna policija može izdati prekršajni nalog, podnijeti zahtjev za vođenje prekršajnog postupka ili krivičnu prijavu i, kad utvrdi da nije nadležna za postupanje, obavijestiti nadležni organ radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti). Odredbom člana 11 precizirano je da se ovlašćenja primjenjuju samo kada se kontrolom na licu mjesta, u okviru svoje nadležnosti propisanih zakonom, utvrdi narušavanje komunalnog reda. Komunalni policajac je dužan da prije primjene ovlašćenja procijeni ispunjenost zakonskih uslova. Odgovornost za pogrešnu procjenu može biti disciplinska, krivična ili prekršajna.

Jedan značajni dio obavještenja o kršenju komunalnog reda komunalna policija će dobijati od građana, pa je odredbom člana 12 propisano da komunalna policija u vršenju svojih poslova iz svoje nadležnosti postupa i po prijavama građana koje se mogu podnijeti pisanim putem, elektronskom poštom a u hitnim slučajevima telefonom i usmenim obraćanjem. Efikasnost rada komunalne policije zavisi i od saradnje sa građanima.

Odredbom člana 13 propisano je da komunalna policija u vršenju poslova i primjeni ovlašćenja postupa u skladu sa zakonom i upustvima načelnika komunalne policije.

Odredbom člana 14 definisano je da ovlašćenja prema maloljetnicima primjenjuju samo oni komunalni policajci koji imaju posebna znanja za rad sa maloljetnicima, što podrazumijeva da će takvo stručno obučeno lice znati kojem organu će se prilikom preuzimanja mjera prema maloljetniku obratiti i na koji način

Pored toga, uređuje se službena uniforma i oznake na uniformi (član 15) i službena legitimacija i oznake na službenim vozilima (16, 17). S tim u vezi članom 18 propisana je zaštita uniforme i oznaka komunalne policije.

Komunalna policija može da koristi podatke iz evidencija koje vode organi državne uprave, organi lokalne uprave, javne službe u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, kao i obavezu istih da dostave tražene podatke (član 19). Poslovi komunalne policije imaju značajne dodirne tačke sa poslovima inspekcijskih službi, tako da je njihova tijesna saradnja jedna od pretpostavki za uspješno ostvarivanje ukupnih nadležnosti opština (član 20). U vršenju svojih poslova komunalna policija može zatražiti pomoć organa uprave za policijske poslove (član 21).

Članovima 22-32 propisana su ovlašćenja komunalne policije koja su nepohodna za obavljanje zakonom opredijeljenih poslova komunalne policije. Navedena ovlašćenja su uglavnom preventivnog karaktera radi sprečavanja kršenja komunalnog reda koja su, pre svega, usmjerena na postupanje komunalne policije preddeliktno. Cilj upozorenja koje se daje usmeno i pismeno je predupređivanje moguće nastupajuće opasnosti da bi se spriječile štetne posljedice. Izdavanjem naređenja komunalni policajac obavezuje lice na određeno ponašanje, djelovanje ili propuštanje radnje. Komunalni policajac kada zatekne lice u kršenju komunalnog reda može zadržati u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekršajni postupak, dok u primjeni ovlašćenja pregledanje predmeta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Oduzimanje predmeta se može primijeniti samo u slučaju ako su predmeti upotrijebljeni ili su bili namijenjeni izvršenju prekršaja. Video nadzor primjenjuje se kada nadležni organ opštine procijeni da određeni prostor ili objekat treba obezbijediti video nadzorom, radi sprečavanja kršenja propisa iz nadležnosti komunalne policije. Komunalna policija upotrijebiće sredstva prinude samo ako se zadatak ne može izvršiti na drugi način i to samo u zakonom propisanim slučajevima. Bliži način vršenja poslova i primjene ovlašćenja komunalne policije propisuje Ministarstvo (član 33).

U poglavlju III organizacija i radni odnosi utvrđuje se organizacija službe komunalne policije i uslovi za zasnivanje radnog odnosa u okviru službe. Članom 34 propisano je da se broj komunalnih policajaca utvrđuje prema broju stanovnika po posljednjem popisu, tako da se na svakih 5000 stanovnika određuje jedan komunalni policajac, s tim što je u stavu 2 ovog člana data mogućnost da opština usled određenih okolnosti može propisati veći broj policajaca. U svakom slučaju služba ne može imati manje od tri komunalna policajca. Glavni grad može u okviru svoje službe komunalne policije obrazovati područne organizacione jedinice za gradsku opštinu(član 35) dok je

članom 36 data mogućnost da opštine mogu obrazovati zajedničku službu komunalne policije sporazumom.

Članovima 37, 38 i 40 propisani su uslovi za obavljanje poslova načelnika komunalne policije i šefa područne jedinice i komunalnog policajca. Kada načelnik komunalne policije i šef područne jedinice vrše poslove komunalne policije primjenjuju ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom (39). Posebni uslovi za obavljanje poslova načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice i komunalnog policajca propisani su odredbama člana 41.

Odredbom člana 42 propisuju se i posebni uslovi za obavljanje poslova za načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice i komunalnog policajca u smislu ispunjavanja uslova i u pogledu psihofizičke sposobnosti potrebnih za vršenje poslova komunalne policije, kao i to da ima položen stručni ispit za vršenje poslova komunalne policije. Ispunjenost uslova psihofizičkih sposobnosti dokazuje se izdavanjem uvjerenja od zdravstvene ustanove, što podrazumijeva, shodno propisima Ministarstva zdravlja, ljekarske preglede, klinički pregled, laboratorijske analize, ispitivanje psihičkih funkcija itd. kao i praćenje zdravstvenog stanja zaposlenih u službi komunalne policije. Prednje upućuje na novinu u selektivnom pristupu profila rukovodećih ljudi i komunalnih policajaca u obavljanju ovako složenih komunalnih poslova.

Na prava i obaveze i odgovornosti načelnika komunalne policije, šefa područne jedinice i komunalnog policajca koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi kojim se uređuju službenički odnosi državnih službenika i namještenika (član 43).

Naime, upotreba sredstava prinude (fizičke snage, službene palice i sredstava za vezivanje) redovno zadire u prava i slobode pojedinaca prema kojima se takva sredstva primjenjuje, ali može i da dovede do ozbiljnih povreda i posledica. **Stoga je u je poglavlju IV- kontrola komunalne policije** definisana obaveza komunalnog policajca da u roku od 24 sata od upotrebe sredstava prinude podnese pisani izvještaj načelniku komunalne policije (član 44); da ukoliko upotrebom sredstava prinude nastane tjelesna povreda ili nastupi smrt načelnik dostavlja izvještaj predsjedniku opštine, odnosno gradonačelniku koji, obrazuje Komisiju radi kontrole zakonitosti primjene sredstava prinude (član 45). Mehanizam kontrole uključuje obavezu podnošenja pismenog izvještava o svakoj upotrebi sredstava prinude kao i obavezi načelnika komunalne policije i rukovodioca službe komunalne policije da ocjenjuje opravdanost pravilnosti upotrebe sredstava prinude. Odredbama člana 46 propisan je sadržaj izvještaja načelnika iz člana 45. Članom 47 je propisana obaveza postupanja načelnika komunalne policije i na osnovu predloga, pritužbe ili predstavke lica prema kome je primijenjeno sredstvo prinude, kao i preporuke Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Komunalnoj policiji može svako podnijeti pritužbu ako smatra da su mu nezakonitom primjenom ovlašćenja povrijeđena prava.

Članovima 48 i 49 propisani su poslovi i ovlašćenja Komisije. Shodno navedenim članovima Komisija vrši kontrolu zakonitosti primjene sredstava prinude, odnosno ocjenu opravdanosti primjene tih sredstava, prekoračenja ovlašćenja i pravilnosti

njegove primjene. U vršenju poslova Komisija je ovlašćena da prikuplja potrebne dokaze, uzima izjave od komunalnih policajaca, načelnika komunalne policije i šefa područne jedinice a po potrebi i od oštećenih lica i građana. Takođe, Komisija može da traži od policije pomoć u prikupljanju potrebnih dokaza.

Članom 50 propisano je da Komisija sačinjava izvještaj o izvršenoj kontroli koji dostavlja predsjedniku opštine.

Odredbom člana 51 je utvrđeno da načelnik komunalne policije ocjenjuje opravdanost primjene sredstava prinude u slučaju kad nije nastala tjelesna povreda niti nastupila smrt lica. Ukoliko ocijeni da je komunalni policajac nezakonito primijenio sredstva prinude, načelnik će preduzeti mjere radi utvrđivanja disciplinske, prekršajne ili krivične odgovornosti.

Nezakonita primjena sredstava prinude predstavlja težu povredu službene dužnosti (član 52), dok je članom 53 definisana obaveza komunalne policije da vodi evidenciju o upotrebi sredstava prinude, a bliži sadržaj i način evidencija propisuje Ministarstvo.

U poglavlju V propisano je koji organi vrše nadzor nad primjenom zakona (član 54).

U poglavlju VI propisane su prekršajne kazne za postupanje protivno članu 18 ovog zakona (član 55) i u slučajevima kada se načelnik komunalne policije, šef područne jedinice i komunalni policajac ometaju u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti (član 56)

U poglavlju VII propisane su prelazne i završne odredbe (čl.57-61). Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore **a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.**

5. Sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva u budžetu Crne Gore.